

Tid Torsdagen den 13 mars 2014, kl 16.00 – 16.10
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justerat Måndagen den 24 mars 2014

Joakim Larsson

Maria Östberg Svanelind

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Joakim Larsson (M), ordföranden

Maria Östberg Svanelind (S), vice ordföranden

Jan Tigerström (M)

Theréz Randquist (M)

Per Hallberg (M)

Daniel Forslund (FP)

Lars Arell (S)

Maria Nygård (S)

Åke Askensten (MP)

Ann-Margarethe Livh (V)

Tjänstgörande ersättare:

Therese Carlborg (M) för Lars Svärd (M)

Gustav Johansson (M) för Karl Malmqvist (C) §§ 1-6, 8-22

Eva Ångström (M) för Karl Malmqvist (C) § 7

Elin Olsson (MP) för Anna Bäcklund (MP)

Ersättare:

Eva Ångström (M) §§ 1-6, 8-22

Maria Hagbom (M)

Patrik Silverudd (FP)

Inga Osbjer (FP) §§ 1-6, 8-22

Kenneth Nilsson (S)

Håkan Olander (S)

Tjänstemän:

Tf. förvaltningschefen Gunnar Jensen, Marita Anheim, Ann-Charlotte Bergqvist, Mårten Frumerie, Kristofer Stjernqvist samt borgarrådssekreteraren Fredrik Sundqvist.

§ 9**Klimatförändringar och Stockholms stad. Svar på remiss**

Dnr E2011-000-01249

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 12 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Ann-Margarethe Livh (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Åke Askensten m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att i huvudsak godkänna kontorets tjänsteutlåtande.

Att det redan nu behövs fortsatta utredningar och konsekvensanalyser samt ekonomiska redogörelser för innebörden av att Mälaren på sikt kan utvecklas till en havsvik.

Att staden tar fram studier för risken för översvämningar.

Att staden gör en analys av vilka tröskelnivåer som finns vid olika extrem nederbörd.

Att staden tar fram ett program för hanteringen av hårdgjorda ytor och hur dessa i flera fall kan ersättas av gröna ytor, träd och övrig växtlighet.

Att staden för samlad uppföljning och utvärdering av arbetet med klimatanpassning.

Att staden intensifierar det nationella och internationella samarbetet i enlighet med vad som sägs nedan.

Att i övrigt avge följande remissvar:

Det är utmärkt att detta material har tagits fram som en

komplettering av tidigare kunskap. Nu är det hög tid att öka tempot i ansträngningarna att minska följderna av klimatförändringarna.

Det är mycket bekymmersamt att medeltemperaturen vid slutet av detta århundrade kan ha ökat till mellan 4-6 grader och nederbörden samtidigt ökat med cirka 20 procent per år samt att havsnivån kan ha höjts med cirka en halv meter. Samtidigt som vi måste intensifiera klimatomställningen är det viktigt att begränsa de negativa effekterna av de klimatförändringar som kommer att ske. En temperaturhöjning med 2 grader ser i nuläget ut att passeras redan runt 2030 för Stockholmsregionen.

En viktig uppgift är att studera hur dricksvattenkvaliteten kan säkras och vilken framtida kapacitet som stadens reningsanläggningar behöver till följd av ökad nederbörd och fler invånare.

Det behövs fortsatta utredningar och konsekvensanalyser samt ekonomiska redogörelser för innebörden av att Mälaren på sikt kan komma att utvecklas till en havsvik, med hot mot vår nuvarande dricksvattentäkt. Åtgärderna för detta behöver belysas redan nu även om det ligger långt fram i tiden. Valet av åtgärd strukturerar vår framtid och i detta skede är det viktigt att få fram tillräckligt mycket information så att beslut som tas idag inte låser i regionen i fel lösningar.

Lokalt

Det är viktigt att frågan samordnas av kommunstyrelsen och att alla avvägningar och beslut rörande klimatanpassningar går vidare till berörda förvaltningar och nämnder. Anpassningsarbetet bör integreras i redan pågående processer för att lyckas väl. Men det behövs även en samlad uppföljning och utvärdering av arbetet med klimatanpassning, något som enligt rapporten helt saknas i dagsläget.

Länsstyrelsens rekommendationer om lägsta grundvattennivåer måste respekteras. En viktig uppgift är att studera hur dricksvattenkvaliteten kan säkras och vilken framtida kapacitet som stadens reningsanläggningar behöver till följd av ökad nederbörd och fler invånare.

Mycket kan göras lokalt och Stockholm kan genom effektiva åtgärder bli en föregångare. Här är några exempel.

En grundläggande åtgärd är att minska biltrafiken, något som

bl.a. innebär att arbetet med trafikökande motorleder avbryts. De pengar som avsätts till exempelvis Förbifart Stockholm ska istället investeras i miljöanpassad kollektivtrafik.

Trängselskatt bör införas inte bara på Essingeleden utan också i övriga delar av Saltsjö-Mälarsnittet: Västerbron, Centralbron och Slussenområdet.

Högre parkeringsavgifter och effektivare p-övervakning (nu klarar sig 9 av 10 felparkerare från p-lapp) är åtgärder som Stockholm har rådighet över.

Ett utökat dubbdäcksförbud skulle leda till hälsosammare miljö och minskade utsläpp av växthusgaser genom minskad bilism.

Koleldningen i Värtan är en av de stora klimatpåverkande faktorerna och kolet bör snarast ersättas med förnyelsebara bränslen. På energisidan måste Stockholm satsa mer på hushållning och installationer av utrustning för förnyelsebar energi. Grönska invid byggnaderna och på tak och fasader minskar energibehovet.

En viktig övergripande säkerhetsåtgärd från stadens sida är att inte planera bebyggelse i sjönära lägen där det finns risk framtida översvämningar. Samtidigt gäller det att kontinuerligt anpassa skyddsåtgärderna för befintlig infrastruktur till klimatförändringarna.

Regionalt och internationellt

Ett mer omfattande samarbete över kommun-, läns- och nationsgränser är nödvändigt. Det handlar bl.a. om minskningen av mängden avgaser och partiklar och fysiska åtgärder för att hejda effekterna av ökade vattennivåer i t.ex. Mälaren och Östersjön.

Redan nu förekommer det ibland att vattennivåerna i Östersjön är högre än i Mälaren. Eftersom Östersjön står i förbindelse med världshaven kommer problemen att tillta i takt med den globala temperaturhöjningen. Detta kan gå snabbare än man tidigare trott.

Därför bör Stockholms stad ta initiativ till en mer omfattande utredning som tar fram konkreta förslag till olika skyddsåtgärder som kan begränsa vattenhöjningen i Östersjön. Utredningen bör göras i kontakt med staten (t.ex. länsstyrelser, MSI och SMHI), Kommunförbundet

Stockholms Län, landstinget och kommunerna utmed Östersjön och Mälaren. Utredningen ska också ta del av de internationella erfarenheter som finns av höjda havsnivåer.

Eftersom övriga länder kring Östersjön har samma problem med vattennivåerna bör kontakterna med dessa länder intensifieras.

Nederländerna har under århundraden hanterat sitt kritiska läge visavi havsvattnet. Det handlar inte minst om att bygga barriärer/vallar mot havet. Liknande åtgärder blir nödvändiga även för att skydda bland annat Stockholm. Det handlar i så fall främst om fördämningar i strategiskt viktiga sund som i en del fall ligger utanför Stockholms kommun. Havsvattenhöjningarna blir direkta problem för exempelvis Österåker, Vaxholm, Nacka och Värmdö som rimligen också vill etablera skyddsåtgärder. En del lågt belägna skärgårdsöar kommer att behöva evakueras.

Det finns också anledning att kontakta havskommuner i sydvästra Sverige för att utröna möjligheterna att där begränsa inflödet av havsvatten mot kusterna och in i Östersjön. Exempel på sådana kommuner är Malmö, Helsingborg, Landskrona Vellinge och Trelleborg. Detta bör också vara intressant för t.ex. Helsingör och Köpenhamn.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Ann-Margarethe Livh (V).

Reservation

Åke Askensten m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Vid protokollet
Kristofer Stjernqvist

Rätt utdraget intygar:

